

VODÁRENSKÁ BIOLOGIE 2008

Minimalizace emisí sloučenin dusíku v OV chemického kombinátu

Lukáš DVOŘÁK, Jan KOLLER

Obsah

- navození řešené problematiky čistírny odpadních vod
- cíle práce
- experimentální a metodická část práce
- výsledky provedených analýz a testů
- navržené opatření a doporučení
- závěry

Řešená problematika

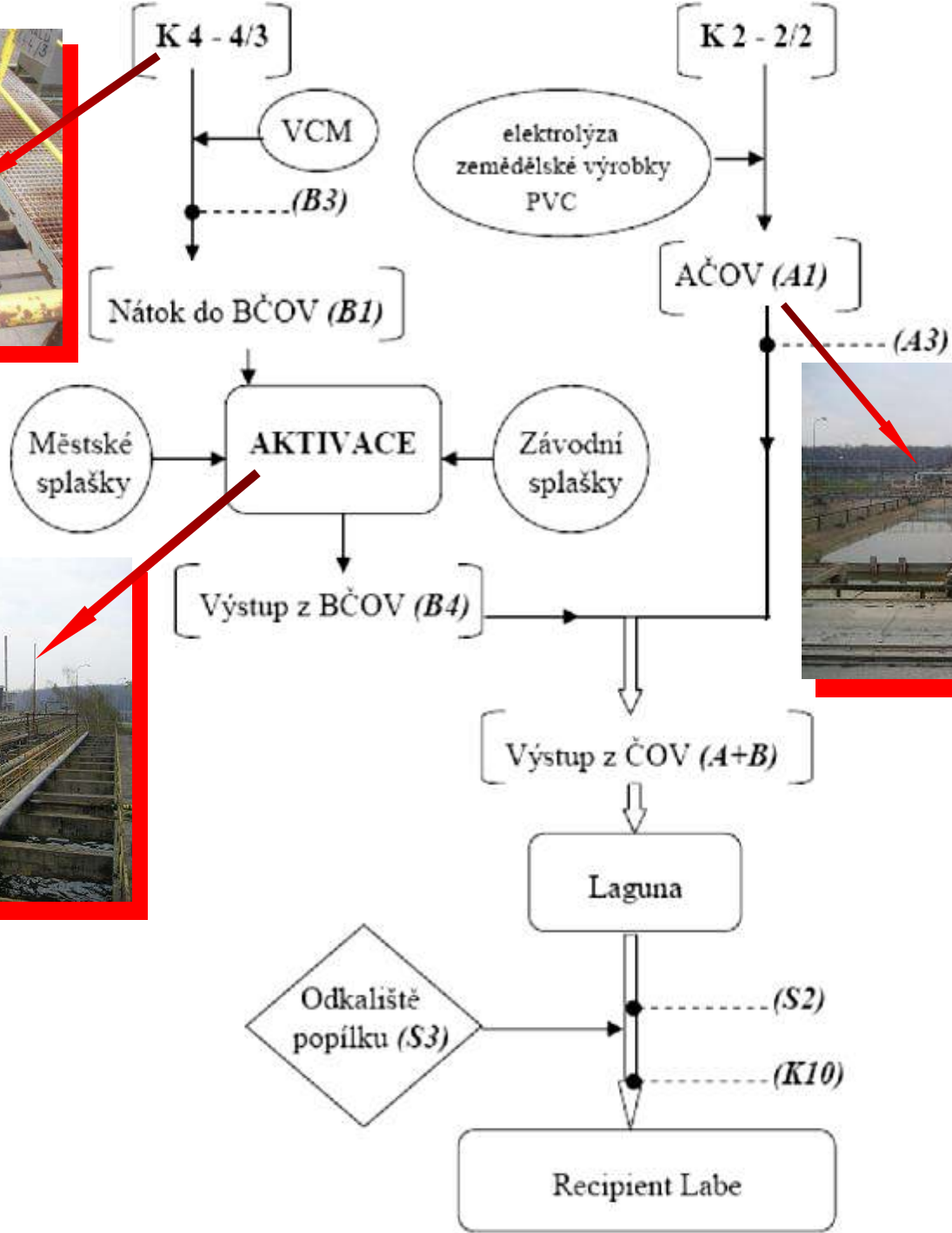
- původní koncepce ČOV z 60. let minulého století
- stávající technologie nevyhovuje současným legislativním požadavkům → ročně několika milionové pokuty (*cca 6 – 10 mil. Kč*)
  - ➔ intenzifikace stávajících procesů, především nitrifikace
  - ➔ zavedení procesu **denitrifikace** → nalezení vhodného substrátu
- snížení emisí sloučenin dusíku na odtoku ze systému ČOV na možné technologické minimum

Cíle práce

- navrhnout možné technologické zásahy do stávající technologie za účelem snížení emisí dusíku (*tj. intenzifikace stávající nitrifikace, budoucí denitrifikace aj.*)
- provést kinetické testy s rozhodujícími proudy odpadních vod
- ověřit nitrifikační a denitrifikační schopnosti aktivovaného kalu ze sledované ČOV
- ověřit vhodnost stávajícího substrátu ($\uparrow c_{KL}$) či nalézt vhodný substrát pro denitrifikaci

Experimentální část

- provedeny základní chemické analýzy s jednotlivými proudy systému ČOV
- výsledky vyhodnoceny s důrazem na bilanci dusíkatých sloučenin → prokázání denitrifikace
- zjištěny a ověřovány nitrifikační a především denitrifikační schopnosti (*různé substráty*) aktivovaného kalu ze sledované ČOV

Výsledky analýz

Tab.: Průměrné hodnoty vybraných ukazatelů v nejdůležitějších proudech systému ČOV

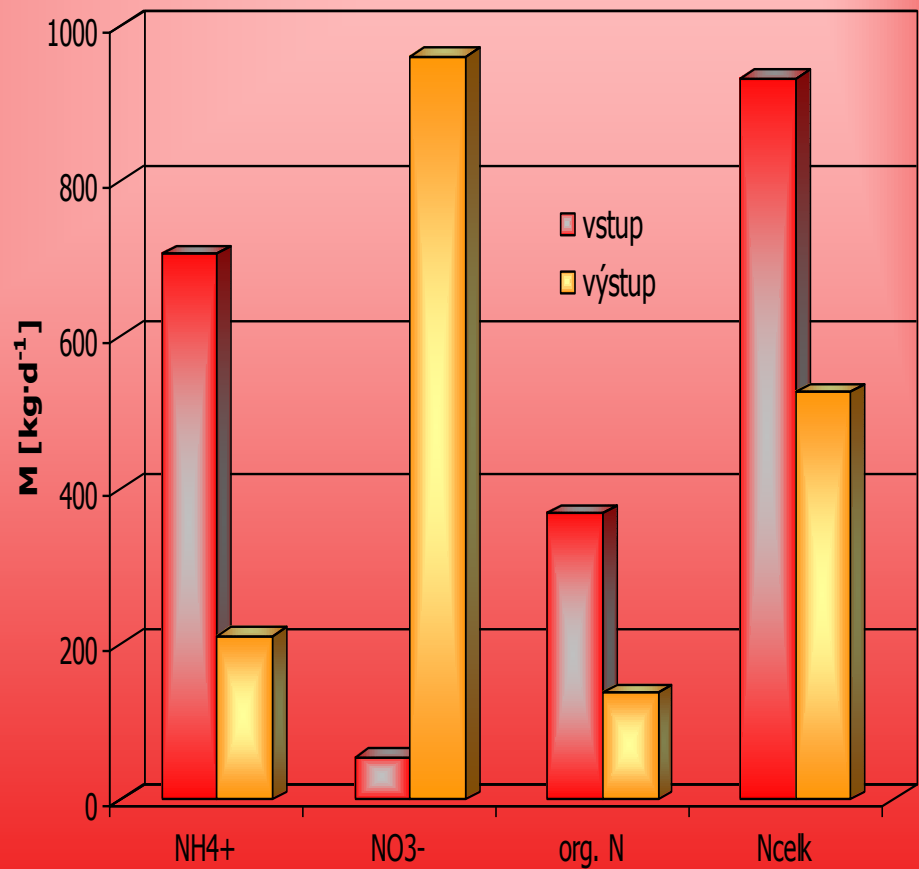
proud/ukazatel	Q [m ³ ·d ⁻¹]	N-NH₄⁺ [mg·l ⁻¹]	N-NO₃⁻ [mg·l ⁻¹]	N-NO₂⁻ [mg·l ⁻¹]	org. N [mg·l ⁻¹]	CHSK [mg·l ⁻¹]	BSK₅ [mg·l ⁻¹]	pH
vstup do B linky ČOV	1 800	226	6,9	0,12	187	2 112	985	2,85
vstup do aktivace	1 800	227	1,5	0,15	149	1 180	570	7,74
městské splašky	2 690	35	1,5	0,06	21	440	210	7,89
závodní splašky	3 725	11	1,6	0,18	12	125	41	7,69
za dosazovací nádrží	9 050	19	24	0,82	15	155	18	6,90

■ v OV vysoké koncentrace ϵ -kaprolaktamu

Výsledky analýz

- změny ve složení OV po průchodu biologickou částí čistírny odpadních vod

(tj. bilance dusíku → aktivační nádrž-dosazovací nádrž)

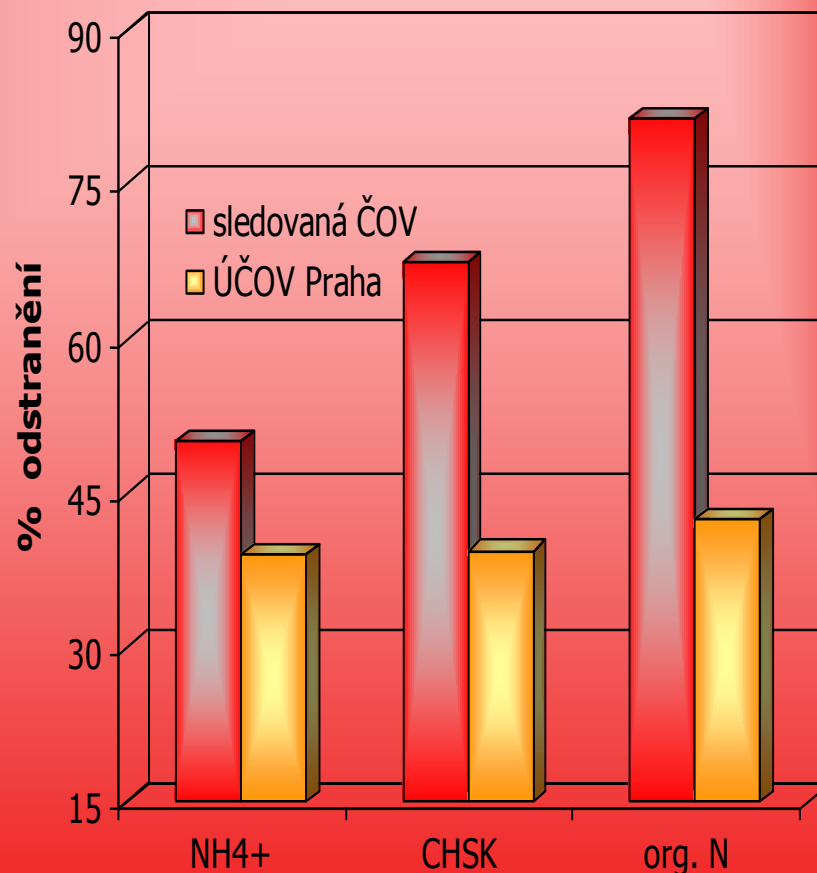

Výsledky nitrifikačních testů

- Tab.: průměrné specifické rychlosti odstraňování N-NH_4^+

testovaný kal	prům. specif. rych. [$\text{mg}\cdot\text{g}^{-1}\cdot\text{h}^{-1}$]
sledovaná ČOV	-2,66
ÚČOV Praha	-1,92
ÚTVP VŠCHT	-2,13

- Obr.: % odstranění po ukončení nitrifik. testu (po 72 h; nátok do aktivace)

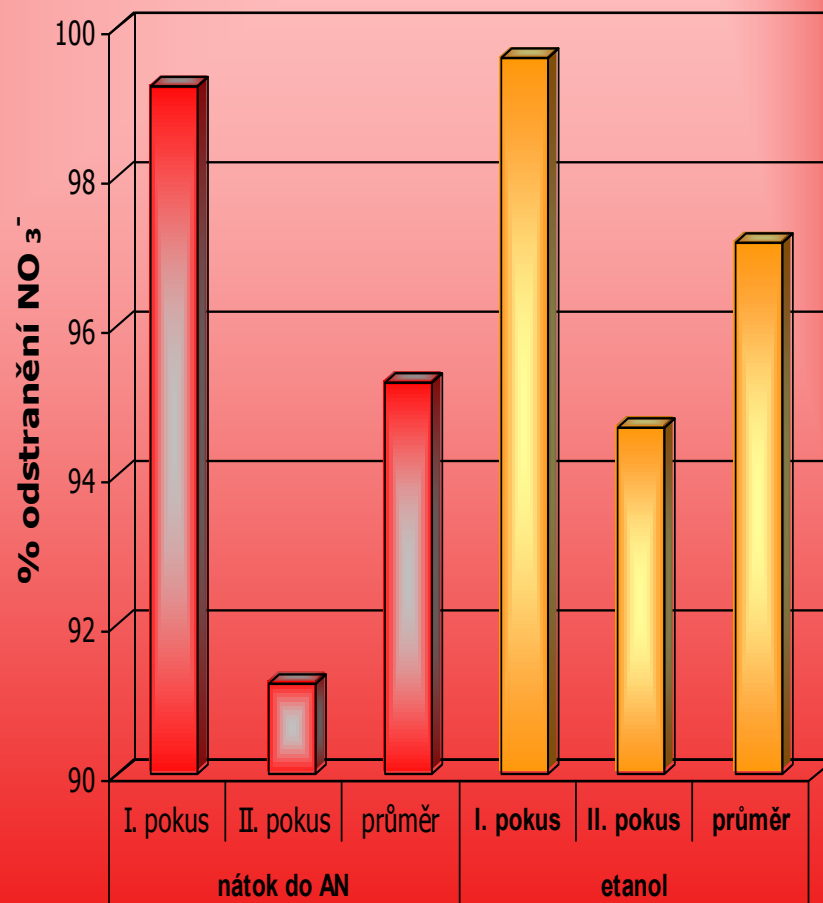

Výsledky denitrifikačních testů

- Tab.: průměrné specifické rychlosti denitrifikace

testovaný kal	substrát	prům. specif. rych. [$\text{mg}\cdot\text{g}^{-1}\cdot\text{h}^{-1}$]
ÚČOV Praha	nátok do AN	-3,07
sledovaná ČOV	nátok do AN	-9,56
sledovaná ČOV	etanol	-8,95
sledovaná ČOV	MS	-7,27
sledovaná ČOV	ZS	-7,43

- Obr.: % odstranění NO_3^- po 20 h (OV z nátoku do AN po nitrifik. testu)

Výsledky denitrifikačních testů

- množství N-NO_3^- v odtoku z ČOV navyšováno plavicími vodami z hydrodopravy popílku
- možný inhibiční vliv těžkých kovů z výluhu popílku na denitrifikaci nebyl prokázán
- N-NO_3^- v plavicích vodách lze odstranit denitrifikací → nelze z praktického hlediska doporučit – příliš velké objemy a nízké koncentrace

Navržená opatření a doporučení

pro současný stav:

- ✓ nalezení jednotlivých zdrojů dusíku a ↓ na technologické minimum
- ✓ ↓ obsahu dusíku v proudu plavících vod popílků do laguny
- ✓ hrubobublinná aerace ↔ jemnobublinná aerace

Navržená opatření a doporučení

Rekonstrukce nevyhnutelná:

- ✓ zavedení **denitrifikace!!!**
(anoxická zóna, IR -> větší zásahy do technologie)
- ✓ výstavba vyrovnávací nádrže x ΔV i Δc
- ✓ kompartmentalizace části anoxické zóny x vlákna

Závěry

- ✓ nalezení jednotlivých zdrojů dusíku a minimalizace na technologické minimum
- ✓ přechod z hrubob. na jemnobublinnou aeraci
- ✓ kal ze sledované ČOV je schopen dobře nitrifikovat a odstraňovat organicky vázaný dusík z ϵ -kaprolaktamu
- ✓ nutné zavedení procesu **denitrifikace**
- ✓ pro budoucí denitrifikaci lze využít stávající OV (*=> není nutný externí substrát*)

Děkuji za pozornost

„Principem všech věcí je voda,
z vody je vše a vše se do vody
vrací.“

Thalet z Milétu